

باشماوهی ل ۲ دیر یاسین

لا و زن و مدال و چاک و خرابسوه
 که وده بهر هژرش و کوشتاری به کوئه هل.
 روزی ای خرمسانان آی سینا سوری
 ۱۹۷۹ نافه یکه پاسدارو ژاندارم و
 جاشی فخره پهاخی سندوس کونستی
 فاریمان په لامار دا - که وده گمانی
 خملگی بی چک و بی دفاع ۴۶ که -
 سان شهید کرد - مه لای کوندی که
 به فورانه وه هانسه نکانه سهرسان
 بری - شهکدر دیر یاسین له فله نترن
 سالی ۱۹۴۸ له لایه سیهویه کانه وه
 کا وده بهر په لامارو دانیشموه کانی
 فتنل و عام کران ، کوندی فارنش له
 لایه " لمشکری شلایه خومه سوه"
 که وده بهر هژرش و خملگی فتنل و
 عام کران .

سوفدان ، سهروکانی ، کولیمج ،
 فلاتان ، کورخانه ساروقامیش ،
 سوزی و فخره گول ، فهاکه ندی ، که ریزه
 و دبلان چرخ ، پایین ، شه داسی
 به گوئه هل لایه مه هاباد به شلایه
 برن له سیه سنی فلاجو کردنی گولی

کوشتاری به کونمطی خملگی کوردستان
 یو به بهرانه و سادست و کسره وهی
 داگم کران و به دیمان دیر یاسین له
 کوردستان درپانه کزانه وه .
 کوشتاری به کونمطی زجه نکینا -
 نی کوندی شندرقاش ، و کونمطی

دباره فتوی " شمایی نومت "
 بو خراو کوشتاری کورده مکان لسه
 لایه " لمشکری شلایه سوه " ده وایه
 به نه وای به عین بگا - زتر پاسدارا -
 نی " شلایه " تندبا به نه لاجو -
 کردنی خملگی فارنه وازیران نه خزانو

کورد له لایه ریژیمی کومساری
 شلایه شرا نه وه .
 شستا جوت سال له فتوی ای
 خرای خومه نی دزی کملی کسورد
 راده سرتی . له و ما وده کوردستان
 کرا وده ولایه داگم کران و ناوچه
 نیرامی ، کم شارو گوندی کوردستان
 ماون که نمکونه بهر سلا سباران و
 ویران نه کرس و نسوسنرس
 گولی کور د به نه خروبه یوی یوی -
 ده که وده ، تا ریژیمه دیکتاتور و
 شولمستان بهر کوردستان دا
 زالیان ، تا کوردستان وهک ولایه
 داگم کران و زتر دهست بشنیم سوه .
 کاره سانی داخدارای دیر یاسین و فارنه
 همیشه هره شهان لایه دهکات ، تنبا
 به کمنی و خصانی کونمطه ارانه ده وانی
 گملی کوردی به خنخورا له کاره ساتانه
 بهارتی و له زتر دهستی زرگاریان کا .

یادی

روژه گانی

گهلا و پیژ

برایکی بهرین و خوشبوست (م ر)
 به یونه کارسانگانی مانگی
 که لا ویزوه و تارکی بو نارودین ، وا
 نیمه له کمل سوپاس بو هاوکساری
 و هستی برایتی معنی نوسرا و مکه
 بلا و مکمنوه .

که لا ویزی ۱۳۳۲ (تابی ۱۹۵۳) له
 مژوری خصانی که لانی شراندا سه
 مانگی شادی و تالی قومان کراوه .
 ۵۵ که لا ویزی ۱۳۳۲ جهمر هراشای
 دیکتاتورو دهی نیژی شمیر بالیم .
 پاش شوهی که پملای کورده تانگانی
 سفری مگرت ، سواری فروکه سوو
 بهر وه بغدادو شینالیا تی تغاسد و
 رای کرد . به لام نمبونی به کیتی
 هیره شور شکرمانی شران ، سه
 تا بیعت ریک نمبونی حکومتی
 دوکتور محقق و جبریتی توده شیران
 یوه به هوی چول کردنی میدان سز
 شکرمانی کونه بهرستی سهر سه
 شمیر بالیم و که دیکتاتور . سه

جاویان به نه نتره نی خوشکی شا کهوت
 پشیموانی نه وای شنگلیز و نه ریکا -
 بان بی باگماندو نار دیا نه وه ناران
 که بهر کوی دلشیا بکات ، بیچکه له
 نه نتره نی زبال " شوارنس کوف " ی
 نه ریکانی که ساره ی شمش سال
 سهرکی زاندا زمری شا بوو کردیا سه
 معمور که چاوی به تا بگموی و
 دلیمای بکات . به لام شا هر دوو دل
 و فر دونه بوو . روزولت معجور بوو
 خوئی شا بدوشی . به شوه له ترومیل
 دا شای بهرم کرد که فرمانه کسان
 شمرا بکات . به لام هیتتا کار نه وای
 نصوو . بلا و کزنده وهی دوو ونه یه
 رهزرا له نیوان بهرمانه کانی رادیویی
 دا ، و تاریک له لایه بریریدینست
 نایزن ها ویروه . بهرمانه کانی
 تا مینش له بهتی فارسی بی بی سی
 شهانه نیشانه ی شهه بون که دوو
 دهولتی شنگلیز و شمیرکا سه
 نه وای له کودیتا پشیموانی ده کمن .
 شم دوو نیشانه شای هیدا سهر
 شه با ویر که هر نیک فرمانه کسان
 وازو بکات ، به لام بهو شه تره
 پتین کودیتا له ناران ودهر که وئی و
 بهیته کوشکه کانی روخ به تری فه وین
 تا شهکدر کودیتا سهر نه کهوت شهو
 به وانی له ولات ودهر که وئی .
 شا له ترسان و به شوکا بوو بهر
 له وه که فرمانه کانی بو بیخس و
 شمیرای بگا له ناران ودهر کهوت .

کودینای آی که لا ویز له لایه
 ده رگای جاسوسی نه ریکا و شنگلیز
 نه خشی کیشراو به دهستی کار سه
 ده ستانی شم دوو ولاتوه بهر یوه جوو
 برمانه کنگ سهر بخ دهی سیاسی
 تالمو بریوسی شای . سی . سی
 نه ریکانی له کینیتی خویدا سه
 ناوی روحانی شمیران توری شنگلیز
 دهولتی دوکتور محقق " به روزنی
 دهستی دوو حکومتی شمیر بالیمستی
 نه ریکا و شنگلیز له روحاندهستی
 حکومتی محقق دا نیشان ددهاو
 به ووسنی :
 " شنگلیز و نه ریکا سهارت به
 ترسوخنی شا نه خشی خوینا کشتا .
 شا له که سانه نصوو که به وانی
 زمری به کم له محقق بداد . نه ریکا
 شنگلیز له مانگی ژوشی ۱۹۵۳ دا
 " که رسمیت روزولت " بو سهر کردیسی و
 دهی به کار بوون نار دیا نه شران .
 کونه " اچمه کان تنبا شه وده جان له
 تا ده ویت که دوو فرمانه شه سزا
 بکات . به کتان فرمانی لای خنشی
 دوکتور محقق ، شهی به کمن فرمانی
 سهروک و مری سهر له شکر زا هیدی .
 به لام شا شه غمیرنه نصوو ، شهی
 ده ویرا ، بروای ندهر کرد که کودیتا سهر
 ده که وئی ، له وه دهر سا که له کودیتا
 بعدا شه بیته فورمانی . دوو معمور
 جاسوسی به کیک شنگلیز له
 ریک خراوی جاسوسی M11 ، شه وئی

وچارد کاتم که شه دم بوو
 سا کاری ده کرد دهلی : " روزولت
 فرمانه کانی لای وضا و دهر چوسو .
 کانبک داروهستی محقق به سهر
 نه فها که کاندرا آل سون ، روزولت له
 مهر که بری رادیویی که نه نتره نی دا خوئی
 هانتار دابوو له رنگای فمیر سهره له
 که له نه ریکا بیوسنی دهگرت له و
 شوینه را هزاران بوخه له
 فرمانه کانی شا به ناران دا بلا و
 کرا نه وه . شه خملگی له شمالی
 ناران رزانه سهر شهانه کسان و
 بریران دابوو که حکومتی محقق
 بروختن کونمطی که کرنی کیراوی
 بی بهرو با ویر بون سه دولاری
 نه ریکانی به کرنی کیرا بون بهر بهر .
 کی له راده بهدر بو شه کاره خراج
 کرابوو " بریان لیمیم که سه
 کونانی دا ده ووسنی : شه سه
 ناخرین جار بوو که له لغدنه وه
 نه خصله ده کیشرا تا نیاری بکا
 له ولاتنی کیرمکی روز هه لاتی
 شمراست دا ج که سید دهی نه
 سهرکی ولات و سهر کنت و مریز .
 روزی دوی کرا نه وهی شا روزولت
 چوه لصدنه تا راپورتی کاری خوئی
 بداد بهر رگای جاسوسی شنگلیز و
 سهر که وده نی بو شمیر بالیمستی
 که وری شنگلیز ، وینمستون
 چرچول بکیرنه وه . که رانه وئی شا
 ده لاتی شنگلیز مانگی له شتاند

کوردستان له چاپه مه نیه کاند

روزنامه‌ی "نوتیجیستقین فرونت" نوروکائی بهرني نیشتمانی بولغاريا له ژماره ۱۵ ی مانگی سپتامبري خویندا له ژیر ناو و نیشانی "تیتشکاسی شیراهه به حوکمی شیعدام " دصوسی: سرای توندو فورس ناتواناسی تیکوتشرانی کورد له تاماخ و ناوانی خوینان که بریتیه له نازادی و سر - بهخوینی و پیشکوهنتی کومه لایعتی بکیرتیهوه . ههسو روزی له تورکیا حوکمی شیعدام همه . تمنا له دوو روزاندا له روزگانی پنج و شمشی مانگی شونی شو سال له شاره‌کاسی نعدنهو شیرمیر ۲۸ حوکمی شیعدام درچوه . له‌وانه ۲۵ پان‌خمانگیری جولانوهی زرگاربخواری کورن .

همه ، شهوش نرخ و لیت هاتوبسی مرۆفایمتیه . محکوم کردنی شهو تاماخ و ناوانه دزایمتیه له گهل ههسو نورمیکي نیشناسی . ناوات و تیکوتشانی باشی مروف - هه‌میشه نووشی بهره‌هلستی کونسه - بهرستی دهین . به‌لام شیرادهو بسروا هه‌میشه بهه‌زیرتیره ره‌روهی میژوش به‌روهی پیتش دهجیت . شوانه‌ی ده‌بانه‌ی پیتشی ره‌وندی میژو بکرن، تمنا ناوی خوینان له لایه‌ره‌ی ره‌شی میژودا نۆمار ده‌کن ."

روزنامه‌ی "رابوتنی چسکو ملبۆ" نوروکائی کومیتیه‌ی ناوهدی حیرسی کومونستی بولغارستان له ژماره‌ی سپتامبري خویندا له ژیر ناو و نیشانی "عمهلایتی شرتمن دزی خمانگیرا - نی سهره‌خوینی" راپورتی هه‌واله‌ی خوینی له بروکسیلهوه بلاو کردتیهوه ، له‌ویدا گوتراوه :

"عمهلایتی شرتمنشی تورکیا دزی خمانگیران بۆ سهره‌خوینی له کوردستانی تورکیا درتیه‌ی همه . بولینتی تازه‌ی ریکخراوی (کومیتیه بۆ کوردستان) که نویتیری له بروکسیله دصوسی : شو عمهلایته زور به نوینی له ناوچه‌ی نیوان شاره‌کاسی بینگول و ده‌رسم به‌رتهوه دهجیت .

شرتمن به بی لمرچاو گرتنن خانوی گونده‌کان و پیران ده‌کا، ریکنا نادا حاصلی کشت و کال کۆ بکیرتیهوه ، له هیندی ناوچه بریمیتی ههر شه له خه‌لک ده‌کا . له بولینت دا گوتراوه : ههر له‌ور کانه‌ندا له خنتی شکارارات و باه‌زیه‌وه به به‌ئداری کوماندهو که‌معلیات ده‌ی پیکراوه . شهو عمهلایته به‌شیکه له که‌مالایتی "ده‌سه‌لاتی نعه‌واپیتی" که نعه‌شه‌کی له مانگی مارس دا به سهرۆکاییتی که‌منان شیربوسن کیتراوه .

ههر لهو بولینتیه دا وتی (میرات فیمین شوغلو) سهرۆکی مجلیسی پيشه‌سازی دیار بکیر ده‌کیرتیهوه که کیراووه له دیار بکیر حصی کراوه . ناوبراو ده‌لی: ۱۸ کمن له زوریک دا بوس . ده‌سه‌کانه‌مان له بان سهرمانه

پسانوه له پهنجیره‌وه ناوسان پیتدا ده‌کردین . له پتشی چاوی شه‌سه دوو کوردی فه‌قیرمان گوشت که له جولانوهی به‌ره‌ره‌کاسی کورده‌کانه‌دا به‌ئشاریان کردبوو .)

روزنامه‌ی که‌مپان چاپی لعدن له ژماره ۲۸ی شونی خویندا له ژیر ناو و نیشانی " کوردن‌کان چاوه‌رواناسی به‌لاماری گه‌روهی شیران" نوسراوه‌ی هه‌زیری تهمبوریان دصوسی :

" دوکتور عبدولرحمانی فاسلو به‌یکله له رتبه‌ری کورده‌کان پتشی بیمی ده‌کا که کۆتاری شسلاسی مانگیس داها‌توو هتیرشیکي گه‌روه بۆ عیسراق ده‌ی پت ده‌کات ۰۰۰ شو له سر شو باه‌ره‌مه که هتیرشی گه‌روه مه‌مستی کۆتاری شسلاسی پتک ناهینتی وناپته هوئی شکانی عیسراق . به‌برای فاسلو هتیرشی گه‌روه له خواریو له ناوهدی جسه‌له ۱۱۲۶ کيلومیتیردا

ده‌ی پت ده‌کری و تامانجی کیرنگی شه‌ویه به‌سه له به‌غدا جیا بکانه‌وه . دوکتور فاسلو له سر شو باه‌ره‌مه که خوتشه‌وستی شابه‌وللا خومه‌بسی شینتا شو به‌ری هاتوته خواری .

دوکتور فاسلو ده‌لی: له نیتو سیتی هزار بیکهي نیراسی که حوکمستی تاران له باؤچم جیا‌واره‌کانه‌سی کوردستان هانوران ، سداو نه‌وبدو - پهنجیان پت ده‌کوتن به شه‌مه بلین که نه‌گهر خمانکیرانی شه‌مه له‌وان بکهرین شه‌وان کاربان به شه‌مه نه‌داوه . به‌وتبه‌کی تر شه‌مه تمنا له گهل سدا - پتنجی شو هیزانه کۆشه‌مانه که له کوردستان . نه‌وانیش موله‌مانسی وشکی مه‌ره‌مین که هینتا ناوینویه هیندی گمن له ژیر ده‌ستپاندا رابکرن .

ناو براو به نیشاره به گرتنی پتنج بیکهي ده‌ولتی له حه‌وتوه‌کاسی دوابی دا گوتی: " ده‌ترسم روزیک له‌سه خوو هه‌منم و بیهیم که فه‌رمانه‌کاسی شه‌مه بریاریان داوه باش مله‌ی من له شفا مه‌کاسی تاران رتیه بزۆن". دوکتور فاسلو ده‌لی: شه‌مهو عیرافیه‌کان به کرده‌ه بۆمان ده‌ره‌کوتوه که دوزمیتیکي هاوبه‌شان همه . به‌لام شه‌مه پتشی عیسراق له گهل تاران شهران ده‌ی پت کردوه ماوه‌یکه‌ش دوابی نه‌واو بوسنی شری شیران و عیسراق درتیه‌ی پت ده‌دین . لام واپه شه‌وه گه‌وره‌ترین بارمته به عیرافیه‌کان که شه‌مه ۲۰۰ هزار کس هتیره‌کاسی ده‌ولتیمان له کوردستاندا راگرتوه . له لایه‌کی دیکه‌شه‌وه شری عیسراق له گهل هتیره‌کاسی ده‌ولتی فورسایسی

سهر به هنج بهک لهو دو ده‌ولتانه نین .

بلا کراوه‌ی پارتي کومونستی عیراق له ژیر ناو و نیشانی " تاوانیکي شونی" ده‌سته‌ی فاشی به‌رامهر روله‌کاسی گه‌لی کورده‌مان له کوتایبی مانگی تاب دا کارسه - ده‌سه دیکتاتورو شو‌فینسه‌کسان تاوانیکي دل ته‌زینمان له حه‌ق خه‌لکی ده‌په‌تکاسی کورده کسروه چوار فروکه‌ی هتیلی کۆپتیر کوندی قرزاخلو ، وه بار قرته ناوچه‌ی هه‌ولیریان بۆساران کرده . شه‌وه هتیره‌ه درندانیه بۆته هوئی شه‌هید - بوسنی ۲۱ کمن و ژماره‌یکي زوریش بریندار ۰۰۰ شو تاوانیش له‌وه روزانه دا روی دا که سداو حوسن دیکتاتورو دوزمینی گه‌لی کورد له ۲۲ی تاب له به‌رم ده‌م شنجومه‌سی باسا دانان و راپه‌راندنی ناوچه‌ی ئوتونومی ده‌یکوت : دل‌سۆزه بۆ مانه ره‌واکاسی گه‌لی کورد له هه‌مان کاتیش دا فروکه‌کاسی په‌لاماری کوندی سهرکهل و هه‌لاه‌سه‌وه یال سهر پارترکای سولیمانان داو دوو که‌مپان گوشت و چاره‌ه که‌مپان بریندار کرده . ۰۰۰ سداو - حوسینی تاوانبار روز له دوابی روز به به‌یکله ده‌سه‌هلینتی که فه‌کاسی ههر فیشالوه له راستی دووره .

تاوانسکان راپان که‌مپانده که پارلمانی تورکی بریاری له سهر شو باسایه داوه که زتراله فاشیه - کاسی شفقره پتشی کیشی پارلما - نی بان کرد له باره‌ی ریکنا دانسی حکومت بۆ راوان و لیدانسی " باخی بوه‌کان " نه‌ک له خاکسی تورکیا ، نه‌لکوله خاکی ولاتانیس دراوشین دا . شو باسایه شه‌وه دوبات ده‌کانه‌وه که کاربه‌ده‌ستانسی شفقره سورن له سهر سیاسیتی گوئی نعدان به ناره‌زایی و بی‌سزایی ده‌برین به‌رامهر به په‌لاماره‌کمان بۆ سهر گونده‌کاسی کوردستان به‌ه باندوی راواناسی " باخی سووه کورده‌کان " که سوو به هتیری کاول کردنی چهند گونديک و کوشتن و بریندار کردنی چهند هاو ولاتانیس بن تاوان .

روزنامه‌ی خصیات له ژماره‌ی شعیاری خویندا دصوسی : " تمنا شه‌مه سال دووست و شیت کوند کاول کراوه . زیاتر له

نامه‌گانی

گه‌یشتوو

هر بکه به شپوهک نیستی نه‌حسان
 هاویشونه سمر کوردی نه‌غیر . بیستن
 له گهل دبتن نه‌رقی زوره . شهوه ش
 بزیک له دهره‌کاتی روزانه‌ی کوردستان-
 یی عیراقن .

۱- له کوردستانی عیراق ده‌گهل هه‌وو
 چمن و نوینکی کوردستان قسم
 کردوه له بازاره‌وه بگره هه‌سا
 کارمندی شیداره و ماموستای قوتابخانه
 و تعدیب و نووسرو کریکاری مسمعل
 کوردی عیراق سهره رای هه‌وو جه‌زه-
 یعو مهنرسی کیران ، بی تری نه‌حسان
 له‌گهل کردوم و بره‌باریان لی کردوم و
 ولاهان داوموه .

له کارمندیکی گل و عیوت ناله‌ی
 خسته‌خانه بره‌بارم کردی . ناها لسه
 ونوو ویز له گهل حیرتی نه‌میی رازی ،
 نایامتانه به‌عس دهنه ، به‌مان واشه
 حه‌قلک بدات ؟ له جواب دا به زه‌وه
 خغه کوتی : کاکتی برا شوه نه‌جرو-
 به‌مان له فاشه‌کاتی به‌غدا هه‌وه
 لاوازه ، دهنرسی ، دهی هه‌وی خه‌وی
 بخاللتینی ، دها له مزه‌هب و به‌رنا-

برایمکی به‌ریز به نیوی شالو نامه
 یمکی بو ناردو بن پاش پیروزبایی له
 دهرچوونی روزنامه‌ی " سمر دمی نوی"
 ده‌وووسی : " شو بوسراو هی من
 به‌شکی زور که‌مه لهو شتانه که‌ه
 ماوهی دو سال له نیریکه‌وه له گهل
 زیابوم . من له هه‌وو جیکایه‌بووم
 له خسته‌خانه ، له تهریه ، لسه
 داشه‌ه‌کاتی حکومتی له سولیمایی
 هه‌نا به‌غدا ، روزشتی ناخوش و ناخهرم
 به چاو دینتوه که باسی ناگه‌ری .
 دهرمان روزنامه‌که‌مان هه‌ده‌ی شلاخی
 هه‌به نه‌ک هه‌ده‌ی کوتان .

بیوست ناگات له کوپرا دست پی
 بگم ، باسی شهوه بگم که حکومتی
 به‌عس زبانی کوردی عیراقی بر له
 شه‌ه‌نا ل کردوه و کوردستانی عیراق
 ولایتکی ویران کراوو جیکای کرتن و
 جه‌زه‌ی هه‌خلکه . نه‌س ، موخا‌بارت
 شمشخارات ، قواتی خاسه ، قواتی -
 نواری ، شورته ، شمریانی عمه‌گه‌ری
 حاش ، فهوجی خه‌قله ، جیشی -
 شه‌عی ، جه‌رسی جه‌سوری ، نه‌جده ،

هه‌وست و جل قوتابخانه لسه
 پارێزگاکانی کوردستان داخه‌راون
 له‌وانه :

۲۰۸ قوتابخانه له پارێزگای دهوک
 ۲۰۰ قوتابخانه له پارێزگای هه‌ولیر
 ۳۴۰ قوتابخانه له پارێزگای
 سولیمایی و که‌رکوک .

کاربه‌ده‌ستان به‌رده‌وامن لسه
 عاره‌یی کردنی که‌رکوک . حکومت
 هه‌ره‌شه‌ی له ۱۵۰۰ خه‌زانی کوردی
 که‌ره‌کی شورجه کرده بمانگوتیزته-
 وه . له که‌رکوک ۵۰۰۰ پارچه زه‌وی
 نه‌رخان کراوه بو نه‌شته جی کردنی
 شو عه‌ریانه که دیان جه‌ین سو
 شوینی کورده‌گان . له دوایه‌ه دا ۷۰
 خه‌زانی کورد له که‌رکوک دهرکیراون
 هه‌ر وا وه‌ها کاربه‌ده‌ستان ۲۵ خه‌زا -
 نیان کرتوه به بیانوی شهوه که‌ه
 روله‌که‌اندان نه‌چونه " جیشی شه‌عی "

رێبازی نوی شورگانی ی . ن . ک .
 له ژماره‌ی حوزیرانی خۆیدا ده‌وووسی :
 " جارێکی تریش فاشه‌ه‌کاتی به‌غدا
 رفی به‌می شوئینیانه‌ی خۆیان به
 کونێکی تری کوردستان رشت و له
 گه‌ها خا‌ک دا به‌که‌سانا . کرد . له گهل

مه‌ی به‌عس دا مه‌ی شوئینومی کورد -
 به‌سملتینی . له شست و س و هه‌سا
 شستا هه‌ر به‌مان به‌دا و موفا‌وه‌وه ده‌گا
 هه‌سووشی درویه . نه‌وانه ته‌نیسا
 فودره‌تی موئله‌فی خۆیان ده‌وی . کوردو
 تورکه‌مان و عه‌ره‌یی نه‌وه به‌عس و
 کومینست وه‌ک به‌ک ده‌نوینه‌وه .

۲- له دایگی چوار شه‌هیدی سهره‌سری
 سولیمایی بره‌بارم کرد : دایه‌ها‌تا
 و توو ویز چوون ده‌یمی به‌ت واشه‌ بیک
 به‌ن ؟ زور به‌راشکای کوتی : شه‌وه‌ی
 له سهر جوکه‌ه به‌عس به‌سده‌چار نانی
 کراوه‌توه ، به ده‌مانچه‌ها‌توونه سهر
 جوکه‌ه ، به ره‌شه کوژی ده‌زین ، سه
 ده‌مانچه‌ش لا ده‌چن . دیموگراسی له
 لای شه‌وان سهرکوت کردنی کوردو به
 عه‌ره‌ب کردنی ناوچه‌کاتی کوردستانه .
 شو که‌سه‌ی شه‌و ریکایه‌ی نیشان داسن
 خه‌مانه‌ی پی‌کردین . شوئینومی وه‌رگر-
 تن له به‌س خه‌بال به‌لاوه .

۳- له گهل ماموستایه‌کی شه‌دیپ وکورد
 به‌روره قسم کرد . زانی کردبوو . زور
 ناراحت بوو . کوتی : زور سه‌سه‌ره
 به‌عس هه‌ر شه‌ویه قولله ناخا و ساژولک
 عه‌شیرمان جه‌که‌دار ده‌کات ، زور به
 رور گونده‌گان ده‌سوئینی ، سه‌ه‌زوری
 کاربه‌ندان ده‌کانه به‌عس . سه‌لام
 شه‌وانه‌ی له شاخین خه‌ریکی شه‌ه‌ری
 براکوزین ، نا‌کاتان له خۆیان به‌ست .
 شوینی نه‌خوشی براکوزی نه‌س . زور
 مه‌مانه به‌عس نه‌که‌ن . دها وه‌ک ۷۴
 شه‌ه‌مان به سهر به‌ت .

۴- سه‌روک جارێکی ناوچه‌ی هه‌ولیرم
 دیت . له هه‌وتیل هه‌ورا‌مان نه‌عارانمان
 کرد زور بی به‌رده به‌م کوت : بوینی
 جه‌کت هه‌ل کرتوهه ؟ کوتی : باش نا‌ش
 به‌ضال نا شو سال جه‌کم هه‌ل به‌کرتوو
 وه‌زی کوردی عیراق تو نازانی . نه‌که‌ر
 لاواز بی له به‌ر بی‌مان دا ده‌چی ، خاشه-
 کانی دیکه نه‌فرت لی ده‌که‌ن ، ده‌ولت
 بیانوووت پی ده‌گری . شه‌وانه‌ی شاخین
 له به‌ر به‌مانه‌ی خۆیان و براکوزی
 نازانی روره‌له کاسیان به‌کی . لسه‌ره
 جه‌کم بی‌به‌ه بولتکی زور خۆپاراستن .
 نه‌که‌ر هه‌زار که‌م هه‌تی مه‌مانه‌ی
 دو هه‌زار که‌م وه‌رده‌کرم .

کوتی : باشه به‌عس نازانی ؟ کوتی :
 چوون نازانی ، خو گهل ده‌کا ، ده‌هه‌وی
 کورده‌که به‌کتر بکوژی . جاری واش هه‌به
 له گهل کاربه‌ده‌سده‌گان بو خۆمان ریک
 ده‌که‌وس .

شله‌ رۆژیکي سه‌رما به‌فر ناگه‌ری کرت .
 رفی به‌شمرکه ، نوئله‌ی شه‌ه‌سده‌ان
 ملازم کریم و مانه ریشمان وه‌رگرته‌ه
 ۱۷ شه‌هیدی تازه کۆمیلک ربابه‌وو
 سهرکه‌ری عه‌سکه‌ریان ویران کرد . دوژ -
 مه‌مان ته‌واند " دیمکانه‌ه " به‌ه

نه‌ی که ناوچه‌که‌ه به هوی جه‌سهر
 خاشه‌وه ده‌سوئینتی . قراره‌ی مه‌جلیسی
 فیاده‌ی سهره‌ی به‌عس ، نه‌هه له سهر
 شوئینک به‌ت له تارو له لادی ده‌یی
 ویرانی که‌ن . که‌رکوک و سولیمایی و
 چوارناو رابنه‌و کوی و قه‌لادزه و هه‌و-
 لیر ، بان گونده‌که‌مان ناوا ویران
 کردوه .

۶- روزیک له لای دارالمعایه‌ات
 ده‌که‌راموه . له نیریک نادی موهه -
 نه‌یسین ، شخ جه‌قه‌ری موخافزی به
 کرتی که‌راوی سولیمانیم دیت که‌ه
 ده‌که‌ل نه‌سوئله‌کاتی به‌س چوون سو
 مه‌درسه‌به‌ک . ته‌واری ده‌ووو سهری
 مه‌درسه‌که قواتی حاسه کرتومی .

جه‌ه‌ رۆژیک بوو موئله‌مکی به‌عس
 کوزابوو . فاشه‌ه‌گان زور توره بوون .
 راهه‌ستام . باش به‌ست ده‌قیقه ده‌کی
 ده‌ن ریزی جه‌ه نه‌فکه‌هات . شخشی
 نایماو به زه‌رده خه‌نه نه‌شرفی که‌راوه
 بره‌بارم له دوکانداریک کرد کوتی :
 کاکه شه‌وه ج بوو ؟ به که‌ریانه‌وه کوتی :
 له حیاتی موئله‌مکی به‌عس که‌ه
 کوزراوه ، بی دادگا وه به بی تاوان
 سی مه‌مدالیان شه‌ه‌ام کرد . خه‌ودا
 به‌عس مال ویران کات .

۷- له هه‌ولیر له مالی ناخاشه‌که‌ی
 کورد چوون سو سهره خو‌شی . جه‌که‌دار-
 یکی که‌ره‌ری حکومت و جاشی زوری
 لی بوو . له بر سه‌روک جاشیک به
 عه‌ره‌ی به مه‌سئولی جه‌زی به‌عس
 کوت : شه‌ه موخلمسی جه‌زی به‌عسین
 نه‌لام زور جاران شه‌وتو که بیوسته
 به‌سوئله‌که‌ان به‌مان را ناکه‌ن وه دیفا-
 به‌مان لی ناکه‌ن . شه‌ه هه‌مو که‌ات
 سه‌باری عیراقین . مه‌سئولی به‌عس
 له ولام دا زور به تونندی وتی : سه‌را
 شه‌وه موخلمسی کتی نه‌س ! قاسم و
 عارف و به‌رازو هه‌رکه‌س هانه سهر
 جوکه‌م شه‌وه به‌اوی بوون . شستا
 شه‌ه له سهر جوکه‌مین . سه‌ی ده‌که‌ل
 به‌کی ترن . هه‌ر شه‌تاش نه‌که‌ر که‌سیک
 زه‌بانرمان به‌داتی لوله‌ی نه‌فکه‌ه لسه
 سمنکی شه‌ه ده‌که‌ن .

۸- له گهل کورده‌یکی که‌رکوکي قسم
 ده‌کرد . براکه‌ی له ته‌ری شه‌وان جه‌زه‌به
 سه‌سه‌ه‌کاتی کوردستانی عیراقه‌دا
 شه‌هید به‌وو . زور به‌شوو ناوه‌مه‌ده
 نه‌که‌ران بوو . کوتی : شه‌وه شه‌یران
 جه‌ومی بو سده‌ه‌گان کرده‌ه ته‌هاوی
 ده‌پانه‌کاتی بان به بیانوی هانه‌سی
 جه‌ستی شه‌یران ویران کرده‌ه . له‌حاشی
 عومران و رابعت و قه‌لادزه و خانقه‌ین
 و مه‌دله‌ی و جه‌له‌جه‌ش شو که‌اره
 کراوه . شو خه‌خلکه قوربه‌سه‌ره ج بکات
 حکومت هه‌ج به‌ارمعی به‌که‌مان بی نا‌کا

پشماوهی ل ۱ شمعی کوردی

گشتی گهل و گبرو گرفته جوریمجوره - کاسی کومه لانی خه لک دموی ، وه رینگای نارادی و زبانی تازه به گهل نیشان دهادت . پوشتکی دهلئ :

" ولات جهشنی حکومت ، بیرو سروا سیمایهکی تایمعی دهنن به هر گهل و خه لکیک که کم و زور له ناوئیمعی شیمردا خوئی دسویئتی . هر گهل و خه لکیک شیوهی بمر کردنوه و هست کردن و بیرو راو رسم و باوئیکسی تایمعی خوئی هیه " .

له راستیندا و مزعی سروشتی کوردستان و لغت و پمت کرانی شهو وه جهشنی شه حکومتانعی که به شهر کوردستان دا حوکم ره اویمان کردوه و به

بیرو بروای کوردهکان سیمایهکی تایمعی داوه به گهلی کورد که له شمیری کوردیدا خوئی دسویئتی وه شم گهله شیوهی هست کردن و بیرو کردنوه تایمعی و بروا و رسم و ماوی خوئی هیه .

گهلی کورد ناشنی نارادی و سهر به - خوئی ه ، ناراو نهمهه ، بروای به خوئی ه ، وه نیشتمانی خوئی خوئ دهوی . مینورسکی له بهشی ششمی کتیمه کهدا دواي باسی نارایمعی و وربایی کوردهکان دهلئ :

" زبندومعی فیکری کورد لهوش دهر - دهکوی که تهمیمعی کوردستانی خوئ دهوی ... هج گاشه بهرنیک یا شیو و دولیک یا تاقه دارنیک نیم نساوی تایمعی نیم یا چیروکیکی له سهر نیم " .

بۆ میلعتیکی شاوا ، روداوگیعی سالی (۱۵۱۴) که کوردستانی له ت کردو بهشیک کی هورعی خسته زئیر حوکمی عوسمانیهوه ، تهمسیریکسی شهوهری بوو ، وه زرگار بوون لهه دهست بئگانهو خصمات دزی

نیشتماری عوسمانی بووه به منهل . بهکی گشتی بۆ گهلی کورد . نهممعی خانی (۱۶۵۰ - ۱۷۰۶) نهمهسته دهر دهری که دهلئ :

" گهرتی همسا نه بادشا ههک لایق بدیا خوئی کولا ههک نمانت نهدمو له سهرمه شهف رۆم نهدبونه خرابی د دست سوم نهمدا ز شهزل خودتی وهما کرد

شهف رۆم و معجم له سهرمه راکر " دواي خانی حاجی قادی کوئیسی (۱۸۱۵ - ۱۸۹۲) نهمهسته رۆر به دهری و به توندی له شمیرکاسی خوئدا نوانده :

" بی نوایانی خاکی کوردستان ههر له گاوانی تا دهگانه شوون له خوری جهل و بهشی و عه لمت

رۆسی رافزین بۆ دهری شهسفل " شه رتباره له شهری ههولئسی حهبانهوه خبانی دزی شهستعماری شنگلبریش تیکهل بوو ، وه گهوتنه شیوهیکی گهلی ههراوترو تددو نهژتر شهتر بمر وای گشتی گوئی نهدهدا " .

شهو شهوهری که مانای خصمات و تیکوشانی تیدا نهنئ . له بمر شهسه له ههولئکاسی سدهی بیستههوه کم شمیری کورد هیه که بانگهوار بۆ خصمات و تیکوشان نکات ، وه شاعیری شهوتوش بهدا بوور که دیفاعیان له ویرزیریکان دهکرد و داواي زهویان بۆ دهکردن ، وه هوروزمان دهکرده سهر دهرمهگهکان و رهنهمیان له شیخ و مه لاکان دهکرت .

ههج خصمات و جولانوهههکی رزگاربخواری و روداوگیعی ساسی کرینکی له مه رگوردستان نه که له شمعی کوردیدا به کورتیش بئ دباری دهادت . هه لک له سهر بهرمانی سهری سالی ۱۹۴۰ کیه قهراری سهر به خوئی کوردستانی دا ، شه محمد موختار (۱۸۷۹ - ۱۹۳۵)

دهلئ : " شم قهراری عهیه وا خه لکی دهلئ بۆ کورد نیم ههر شهی روتوو شهش ناچیده نساو کمر فانهوه

با له سهر عدالمت و مافسی شهسان که شهشه مارگه رهکان دواي شهری ههولئ حهبانی تا ماوههک برویا گاندیمان بۆ دهکرد دهلئ : " اسمی ویردان و عدالمت بئ سیمایو درۆ

بۆ سیاست شهف شه کهوتنه سهر لئوانهوه راسته گر اسمی عدالمت بۆ چیی مددا لانی کورد

وهل و سهرگردان بسورینۆ به سهر کئوانهوه ؟ دواي شهری دوهمی حهبانی شه رتباره حاریکی نهکهن ههراو بهرس بوو . شاعیرو نووسهرهکان له گهل

نازازی به خصماتی راستهردوه ههستیان بهوش کرد که چاروسوسی گهلی کورد بپوشدی به چاره نووسی گدل و مدلهتانی ترشهوه هیه .

سبارت به مه خبانی شمعی کوردی له دزی شهستعمارو چهوانه . وه ، له دزی شههیرالیزمی شنگلبر و شمیرکا ، وه بۆ هاو دهری له گهلی کوربا و جهراشرو کونگوشتر ، وه دل خوئ بوون و بی هلا گوتن به سهرکوتنهکانی بهکتنی سوئیمعی و

ولانه سوسالیستیکانی نهکه دا به ههراوی دس بئ کرا ، وه ناوانسی

لهم وتارهدا شهکان نهه بۆ دواي شه مبرهستانه شهسونه بپیمنهوه . نوئدهرهکانی شه خصماته شمعی به له شاعیرو نووسهره مردوهکان : بیره مرد ، گسوران سیکس ، سلام ، حمیدی ، قانبع و هه دیکم . له شاعیرهکانی زبندوش شوکر زورمان هیه . له شهواوی

شهوی که گوتنه ان به راشکاوی دهتوا - نهن ننتهجه وهر بگوس که شمعی کوردی له زانی خوئدا شههیکسی بپشکوتوه ، وه دوا روزیکسی زور بپشنگدار چارهوانهستی . بهلام له گدل شهوش بۆ چی وهک بپوشته بهری نهگرتوه شهه باسهکی حماوادی دهنا .

سوپاس

کاسی زال به سهر کوردستاندا له فابدا ، بۆ بهیکتی خصمات و هاوکا پنهوی حیزبه دیموکرات و حیزبه سیاسی کوردهکان تی بکوشئ .

ههر روزنامهیکی که خصماتی دزی شههیرالیزم و کونه بهرستی به شرک و رتباری خوئی داهنی و ههر وهک له سهرمانی ژماره بهکدا گوئتراره :

" بهرو باومری بپشکوتنخوازانسه ریز لی نهگری و له دزی کونه په رستی له ههسو قالب و شکل و شیوهیکدا خه بات دهکا ، دوست و دوژمنی

جولانوهی رزگاربخواری کورد ده ناسیتی " . له جولانوهی رزگاربخواری گهلان پشتمانی بکا ، به گوئتری توانا بۆ خرمت به زمان شمعی رسمعی کوردی تی بکوشئ ، شهه " روزنامهیکی سوسالیستی یهو شهفل و نیشانی شهرعی پتوه په " .

شهه لهم شهه ناساندی سوسهرانی بهریزی شهف کوفاره سوپاس دهکین - بئکومان مهبستیان لهم شهه ناساندی سهرمعی نوی تمبا خرمت بوه . بهلام خرمت به کئ و به چی خوئان دهران .

کوفاری (سویدی کوردی) که سهر نوسهری کاک فزهان شاکلی په و به زمانی سویدی له ستوکلم سهرمعی و بلوو گهرمعی " کومعی سهرمعی سویدی - کوردی " په ، له ژماره ۱ و ۲ مانگی بونی ۱۹۸۶ ی خوئدا

روزنامهی " سهرمعی نوئ " ی به خوئبهران و روناکیرانی سویدی ناساندوه و له گهل چاپکرنسی کلیمهی روزنامهکه و رسمعی پششوا قازی محمد دسوسی :

" سهرمعی نوئ روزنامهیکی سیاسی ه ، له لایم لایمیکسی نغاسراوموه به دوزاروی کوردی خوارو سهر له گهل وتاری فارسی سهرمعی " روزنامه به کاسی سوسالیستی یهو شهفل و نیشانی روزهلات (شهرق) ی پتوهیمه " .

وا دباره به لای نووسهرانی بهریزی کوفاری سویدی - کوردی بهوه ههر روزنامهیکی کوردی که بی لایم و سهرمعی بی ، له مافی چاره نووسی گهلی کورد دیفاع بکا ، دهرد و زامی کومه لانی رحمتکیشی خه لکی کوردستان نیشان بد ، زولم و زورداری رتیزمه دیکتاتورو شوئیمه .

به دواي شو شکایتمندی که سالیسی ۱۹۸۴ دولتی نیکاراګوا دزی ولاته بک کرڼوګانی شمیرکا دابوی سه دادګای بین المللی لاهه، شم دادګایه ۲۷ ژوش یو محکوم کردی ولاته بک کرڼوګانی شمیرکا دهنګی دا .

قاربعګانی دیوانی نیو نغوتموسی لاهه له کتشی نیوان حکومتی نیکاراګوا ولاته بک کرڼوګانی شمیرکای شمالی دا . نیکاراګوا یان به حقی زاسی ، وه به زوربری دهنګ دزی شمیرکا دهنګسان دا . دادګا له حوکمی خوئی دا وهیبری خستوه که : "ولانه بک کرڼوګانی شمیرکای شمالی بریار وړی و شوئنهګانی نیو نغوتموسی پتیل کرده ، وه به نایمیت قمرکون و چمکدار کردنی دزی شورش ، وه سه دایمن کردیمان له باری مالی و نازوخوا خواردهیمنهوه که دزی دولتمتسی

مه حکوم

کردنی

ئامریکا

سالی ۱۹۸۵ له کمل نیکاراګوا محکوم کرده ، له بارهوه قازبعګانی دادګاه کهماروی باررګانمان له کمل نیکاراګوا به بعلکه هتوانهوه ، دادګا ولاته بک کرڼوګانی شمیرکای محکوم کرده که دصی تعواوی زمره و زبانی دولتی نیکاراګوا بزترتی که لسه نایمیت پتیل کردنی بریار وړی و شوئی نیو نغوتموسی بهوه لی کهوتوه . چندی و راهی رمانګان و چوئیمتسی وهرکرتی باشان دادګا دیاری دهګا . دانمعل شورتګا سروکی دهولتسی نیکاراګوا رای کساند که به راکساند نی بریاری دادګا ، ولاته بک کرڼوګا نی شمیرکای شمالی به دولتمتسک دادندری که دزی باساو بریارهګانسی نیو نغوتموسی و پساوه هتا خوئی له کمل نیوهورکی حوکمی دادګا رتسک نهخت همر بعم وهزغه دهمنهوه .

ساندیت شم دهګن ، وړی و شوئنه کاسی حستونه زیر پتیل "محکومیمتسی شمیرکا و حوکمی دادګای نیو نغوتموسی به نایمیت شو به لامارانه دهکرتهوهکه له سالکاسی ۱۹۸۲ و ۱۹۸۴ دا نو شم خاکی نیکاراګوا کراوه همر وها له

شاوهګانی روخی نیکاراګوا له نغو ولات دا من - یان دانانوهوه . فاربعګانی دادګا همرهها ولاته بک کرڼوګانی شمیرکایان به تاوانسی پتیل شمل کردنی فرار و معداری پیمانی دوستیمتسی و بازرکاسی و پایورواسی

پاشاوهی ل ۵ نامه کانی

پت کارو برسین ، شهرتی یارمتمتسی هملکرتنی چکی حاشیمتیه ، بعس له شارو لادنی فشاری شیداره ، خاوهوه . کم له میژوه لایمکی خراب سووه ، ناهیلن چاکی کهموه ، همر روزه سه یماویبک داوا یارمتمتسی دهګن . بعس دستی به خوئن کردهوه لسه سیمګمانی داوه ، بهلام دستی خوئنه ویترا، شی شو کهسانه به که له شاخین و براکوزی دهګن ، به شهرت میزوی کورد نایان بخشنی .

۹- سولیمانی شاخین روزی رهسهران دیمتسکی جوانی هسوو ، شار پرلسه حتمیمت و میوانی دوره ولات سووه . له نیو دلنی شار ناسوی قومری و فخرهجه شعلی کاکه خانی له کمل حاشمکی تر خمریکی همرهترو خو نشان دان بون .

حشانی ناسو سرکوردی شیفتمخاری کورد کوشن سووه ، له بر له پش جوی بولیمسی نهجدهی شار دو یارترمان وهمر کولیمان دا . شار فلیمشایهوه ، هلات هلات ساز سووه ، یو شتوار همکی فرهنگ جومه خستهخانگی شهکری ، نعلنیا فخرهجه شعل به حاشتم مابوو . براری ناسوو دایکی بک به خو هاواریمان دهګر : "بعس نیست کوردی دیکه له نیو شار دهکوزینهوه" همعورهګانی نه من له بهوه بیان پیده کعبین .

مستولی شم روی له برای ناسوو بکرمی فانی کردو کونی : ناراحت منن شهګر له شم خه لایمان هات هسوو خلگی سولیمانی یو حسوب دهکوزینهوه .

۱۰- له خستهخانگی فرهنگری شار که

کارمندیکم برسی ، نهجدهه که چی ؟ کونی : شو بری بی ناسوو به میانه دوتنی شو بویمان یو پشتمتسک داناره . له نیوه شو له زیګای شمرا . بهوه چونه زوری شو مائه ، وستمویاله به زوری دست دزیری یو بکن ، هاواری کردهوه باشان شوئی شو شوکه سووه شهوه بکهم جار نه که بهعسبګان شو حشاینه دهګن .

۱۱- بمانی سعمانی پیمخ شاری سولیمانی به مغواپرو همرس جمپوز کهمارو درا ، حکومتمی نمرامی شاری داکرت ، سعدان خلک کیران، چمده مال وپران کران ، له بمانهوه نسا شواری چمده جار دهنکی نطقه هتات چمدهکسکس لهخا مده نمرهباران کرا ، شستاش خلک شمیرانی کتی کوزرا وه . مستولی حمرسی جمپوری له رادیو رای کساند : سولیمانیمان گفراندهوه باوهشی عمراقی مرن !

سو بمانی له نصحابه سینی زانمک و قوانی خاسه بکمان به تولگی درنده .

سینی وناپاوی روزی پشخو کوشتمت ، شهوانش نغمان له خلک کرد . له نیو حشام خلکمان کرت ، بربرسک دوکانیان سوتاند .

۱۲- هترتی ده لاجا لان و چوارنسا دستنی پتیل کرد ، شمیراکی تورکه مام دیت ، کوردی باش دهرانی . کونم : له کمل شمی ناره چوئی ؟ کونی : شهګر نهجه شم له کهرکوک ماله کده مان وپران دهګن ، دایک و بام دهګن ، دینا من له شم بریارم ، یو لای ناسوو و چاوم به شهیدک کارمدمتسی بعس کبوت ، رمتګان پهری یو لای به بار

شوه خ دهګن ؟ بکمان کونم : سولیمانی نهخت دهګن ، همرچی شمیراکی هممانه به کوشنی دهمین ، یارده مملیون همرت و کوردمان بوچیده ؟ سئ مملیون بعس باش له شمیری عمراق زیاده ، کونم بلن حاشهګان شمیران یو بکن ؟ له ولات دا کونی : شهګر شمیران کرد شهوه باشه ، دینا به شمرفی همریوه ، وک حیشی شبران به کار و خروخل و موادی شمماشسی لیجان دهګن .

پتلن شمردمی نو ی خوشه ستم هاورقانی کورد دوتم بعس خمریکی نواندهوهی کورده له کانک دا له نهغاده بگره هتا همرلسرو

کهرکوک و موسل، هسوو مسئولهګانی بعس رشکی مردنمان لی نمتشوه . بهلام همر داح و کمصر شهویه که شهوانی له چمان شم ، ی براکوزی ناکورتنهوه ، همر دهلی له ولات له خلک پتیل خمرن شو بعس وپران دهګات ، ممدالی بچوک دهګرتی ، خلک دکوزی ، بهلام خلگی شارهګان همررا راهستان و بربرهګانی دهګن و قوربانی دهګن ، بهلام نابرن ، خا بویه پیم وایه پتویسته شو دروشعی کوردی عمراق دیوات بکرتنهوه : " یو کوردستانیکي نازاد و گعلیک سی بهختیار دصی براکوزی کوتاپی پتیل بدرتی " به سیاسهوه .

تکایه

روز له برادر وهاورقانی خوشهوه .

بست نامه و تارو شمیران بو ناردین که به داخه و تا شستا نوری چاپکرد .

نجان نهاتوه . به نایمیتله برایانی به ربتر : کاک هیوا شهمحمد ، ماموستا هاوار ، کاک مارتیرقان برونیسین له هوله نده ، کاک بهروز له سوید ، کاک شاهین سورم کلی له شوستر الیا ، کاک سعباح شهمحمد له شمیرکا ، کاک دپیلوم له ناوچعی سه هاباد ، کاک حه معی مام شهرحمان ، هاوریبک له سوریا وله هورلمنه و . . .

هند : که نووسراوه و وه لامه کانیمان وهر دوا که وتوه داوا ی لی بوورنمان لی

سو پاس

روزنامه ی " سمر دمی نوب " تا زه ۵ زماردی بلاو بو ته وه که چه ند کس له هاو ولاتیانی نیشتمان پهرور و نازا - دیخوار ویترا ی نووسینی نامی تعویق و ده سختوانه بارمه تی مالیان سو ناردوبین . شیمه له کمل سوپاس بو هه .

نکاو ی به ختری شم هاو نیشتمانیسه به لیثی ده دصن که ریتباری نیشتمان پهروروی و پشکه وتند خوازی بمر ناده بین و به پشتیوانی مادی و معنیه وی هاو نیشتمانیان به ربتر نیکوشتا نی خو مان درتزه بین ده دصن .

Navnigane me eve
Serdema Nū Box.
70 66 Spanga 7 16307
Sweden. Postg:ro:

شەش سال دەسلاتی فاشیستی له تورکیا

۱۲ مانگی سپتامبری ئەو سالی شەش ساڵ بە سەر کۆدیقای فاشیستی زەنرالە تورکە کاندادا رادەستی. پێش سالی ۱۹۸۰ نیکۆشانی هێزە دیموکراتە کانی تورکیا دە هات مەودایەکی دیموکراسی بۆرزۆزای بانه له تورکیا دا بیکانەوه . شنه بابەکی ئازادی هەوای گەرم و خێنکەتەری چه ند سالی تورکیا فینک کانەوه و خەڵکابکا ری به ئازادی پشتو بەدات . کۆتە پەسر سنی و بۆرزۆزی کۆمیرادوری ولات و- شیمیربالیزمی چیمانی به تابهت و لا- ته بەگکرتوه کانی ئەمریکا که خاوه نی دەیان بنگه و پێگهی نێزای وشابوورسه نه باندە توانی سەری ئەوه بکە ن که له تورکیا دادیموکراسی هه به وه قه له م و زمان و بیهرو را ئازاده و حیرب و ریکخرا وی سیاسی و پێشه بی به ئازادی تسی ده کۆش و دیموکراسی بۆرزۆزی جیگای دیکتاتوری و کۆتە پەستی ده کۆرتیه وه به تابهت که نه تەوه که مان پاش چەند سال سەر کۆت کردن . ده که ونه خۆ و حیرب و ریکخراوی سیاسی خۆی داده مه زرانده و له مەیدانی سیاسی و کومه لایه نی تورکیا دا له خشی خۆی ده نواند . ئەم هەوا به به دانی شیمیربالیزم و کۆ نه پەستی نیو خۆ نه بوو . دەوا به هەر چۆنیک بی پێشی بگیری . له پێش داچه نه دەسته و تاقی کۆتە پەست و تیرور یشتیان ساز کرد و به گز هێزە دیموکرا ته گانیان دا کردن . له ماوهی سالیگ دا سەدان کەس به دەستی چیمانه بکاره کانی سەر به مەت و سا کۆژران وه وانه کی ترس و رەشه کۆژی و نا شه منی به سەر تورکیا دا زال بوو . پاشان به بیانوی گێرانەوهی ئەمنیەت و ئاسایش زەنرالە تورکە کان به راویز و پشتیوانی راسته خۆی و اشکمتون به هۆی کۆدیقایه کی عه سکه ربه وه حکومه تی سوسیال دیمو کرانی شجوبه "یان رووخاندو دەسه لاتی فاشیستی - نەزایمان به سەر ولات داسه باند . به گۆتیری نووسینی روزنامه نو- سی تورک محه مەد ده له لی بهران به - کیک له هۆ سەر هکبه کانی کۆدیقای نیرا سی سپتامبری ۱۹۸۰ مه سەلهی کوردیوه هەر به دوا ی کۆدیقای دا له ۱۵ داوچه ی کۆ رستان حکومەتی نیرامی دا برا . لەشکری تورک بۆ سەرکۆت کردنی هێزە دیموکراته کانی که له کورد ، کوردستان سی به لامار دا . لهو هێزە دا هێزری بیانه و توپخانه و فرۆکه ش بەشدار بون . به دەیان گوند بۆمباران کران . خه لکی دەیان گوندی کوردستان بۆ ناوچه دور- دەسته کانی تورکیا گۆت . انه ده . به

خرانه به ندیخانه وه . له سەرانه ری تورکیا حیزب و ریکخراوی سیاسی و پێشه بی سه ده خه کران و هێزە دیموکراته کان که ونه په ر په لامار وه ندیخانه کان له ئازادبخوازان پیر کران . به گۆتیری راکه باندنی مانی مرقۆ له دوازه ی سپتامبری ۱۹۸۰ وه ، له رۆژهوه که زه نراله فاشیسته کان له تورکیا دهسه لاتمان کۆرتیه ده ست ، ۴ ۸۱۶۲ - که سی کورد خراونه ته به ندیخانه وه و بۆ شه ش ههزار و ۲۵۲ کەس داوا ی خۆ- کمی شیعەم کراوه . له مانه ۵۵۰ کەس له خەباتگێڕانی بزووتنەوهی چه پ و جولانەوهی زرگاریخوازی کورد بون . تا ئێشتا پتر له ۴۴۰ کەس به مەرگە محکۆم کراون . لهو ماوه یعدا رێژیمی فاشیستی تورکیا بۆ سەر کۆت کردنی هه مووچوو- لانه ویهکی زرگاریخوازی و پاراستنی بنگه و پێگه نیرامه کانی ئه مریکایه و ناتۆ دەستی له هه ج چیمانه تێگ ده گێتراه تەوه . به لام سەرە رای شیمیر هه موو رهسوو رهنگ و رهشه کۆژ- فاشیزم نهتوانیوه گێرا ده ی هێزە تۆرشمگرو دیموکراته کانی نۆرک و کوردی تورکیا تێگ بشکێنێ . پێک - هانی " بهکیتی چه پ له تورکیا و کوردستانی تورکیا " له شەش حیزسی دیموکرات و شورشگێڕ نیشانی وریایی هێزە کانی پێشکەوتنخوازو درێژه یی- دانی خەباتی شۆرشگێڕیه . له وتاریکی نوێدهری " به کیتی چه پی تورکیا و کوردستانی تورکیا " دا هاتوه و ده لێ : " له تورکیا سەرمانی تیرین مانی مرقۆ ناماسرێ چیمایهت و شەشکەجه شارار دزی مانی مرقۆ بۆنه سیاسی دەهلنی . شەرتگی رانهگه مبراو دزی مبلعتی کورد دەست پێکراوه تورکیا و کوردستانی تورکیا ماوهی شەش ساله له هه ل و مەرجی فاشیستی و دیکتاتوری دا دزی . ئەواوی حیزبه کانی که پێش کۆدیقای ۱۹۸۰ نیکۆشانی سیاسیان هه موه فەدەخه کران . لاپتکرانی ناشتی ، ماموستایانی پێشکەوتنخواز . ئەندامی بهکیتیه دیموکراته کانی و هی تر به جیمی نوێدو قورس محکوم کراون سەم و زۆرداری سەرکۆردم . کان گهشتونه راده مکی نەدیتر او . پاش کۆدیقای ۱۲ سپتامبری ۱۹۸۰ ئەوانه ی به کوردی سه بگەن و به کورد ناسرین به تاوان بار دادەندێن و سزا دەدرێن . گه لێگه له گونده کانی مسور چا کانه مەندێت .

خۆیان هه لکەندوه و گۆتیرا ونه وه وهک بپۆستیه کی هه ست پێک- راو " بهکیتی چه پ و کوردستانی تورکیا " دامەزراو نوێدهری ئەم حیزبانمه که بۆ دیموکراسی و ئازادی له ولات- سدا خەبات ده کەن . نامانچی بهکیتی چه پ بریتیه له روخاندنی رێژیمه یی دیکتاتوری - فاشیستی وه چیمانه سەر- کاری حکومەتیکی دیموکراتی - ممللی . ۱۹۵۲ و ده هلنی شا گه ونه زۆتر دەسه لات و نوووری ئەمریکا وه " . کۆدیقای ۲۸ که لاویز بۆم حۆره راسته و خۆ له لای- شیمیربالیسته کانی ئەمریکا و ئینکلیریه وه مری خرا و حکومەتی دوکتور مەدقیان روخاند . به روخانی حکومەتی مەندن ره بێگی کهوره بۆ جولان- هوه ی دزی شیمیربالیستی ئێران و هه موو ماوچه ی رۆژ هه لاتی نیوه راست گه وت " شیمیربالیزمی ئەمریکا دهسه لاتی نیرامی و سیاسی و ئابوری خۆی به سەر ئێران دا سەپاند . هێزە کانی نیشکانی و دیموکرات گه وتنه بهر هێزری نوێدی رێژیمی دیکتاتوری . سەدان کەس له باشترین رۆله کانی گه ل له زیندانەکان و له مەیدانی شیعەم دا کۆژران . ههزاران کەس له نیکۆشەرای تریگی ئازادی - گه وتنه بهر شەشکەجه شارازی پولیس و خرا نه بندیخانه وه . به لام ۲۵ سال حکومەتی دیکتاتوری چه مه ره زا ، ۲۵ سال راوان و حبس و شەشکەجه ی شیعەم ئازادبخوازان نهتوانی خەباتی که لانی ئێران دزی شیمیربالیزم و دیکتاتوری سەرکۆت بکا . ناخره که ی هێزی به نهوژی گه ل رێژیمی دەست نیژی ئەمریکای روخاندو ره چه گکی . ۲۵۰۰ سالی پاشایه تی خسته زیندانسی مێژوه وه . به داخه وه نصوصی سەرکۆردو ربه - رایه تی و شورشگێڕو نصوصی به ره ی به گکرتوو که پتوانی خەباتی کۆمه لانی خەلک به رتوه به ره ی حکومەتیکی دیموکرات و شورشگێڕ دا به رتیی ، جولانەوهی شورشگێڕی کۆمه لانی خەلک جله ی گه ونه دەست هیندی ناخوندی کۆتە پەست و فیسل

پاشاوهی ل ۴ رۆژه کانی که لاویز

بیکومان پێک هانی ئەم بهکیتی به هه مگاوتیکی بهروره به ره روخاندنی شو رێژیمه گه برانه وه ی دیموکراسی و ئازادی بو تورکیا . ئێمه هیواداری له ئێران و میراقیش دا بۆ سەرکۆتنی خەبات و روخاندنی رێژیمه دیکتاتوری و کۆتە پەرسه کان له نیوان گشت حیرب و ریکخرا و هێزە دیموکراته کانسدا به کیتی و هاو کاری پته و پێک بۆ لسه سایه ی نیکۆشانی شۆرشگێڕانه و به کیتی خه بات و سیاسه تی راست وین گێژی کۆل ، که لی نیکۆشەری کوردیش به مافه رواکانی بکات و به ئازادی و سەر به ستی بژی .

خەلکیان خسته زۆر دهستی خۆو له ماوهی ئەم هه وت سالیدا سەف نهوێدهی رێژیمی پاشایه تی چیمانه - تیان کردوو خۆشی خەلکیان رشت و ئێرانیان کرد به جه هه ده مه ی سەده ی - بێسەم . شەکر ۲۸ که لاویزی ۱۹۵۲ بۆ گشت که لانی ئێران رۆژیکی شو م . رۆژی سەرکۆت کردنی جولانەوه ی دزی شیمیربالیستی بوو ، رۆژی ۲۸ که لا- ویزی ۱۹۷۹ بۆ گه لگی کورد لسه کوردستانی ئێران به رۆژیکی ره ش و به سەرمانی سەپاندنی شهرو کوشار و مال و ئێرانی ده ژمێر دێر . گه لگی کورد له کوردستانی ئێران که به هه موو توانا وه له راپه رینه یی که لانی ئێران و له روخاندنی رێژیمی دیکتاتوری شادا به شدار به بو به هیوا ی ئەوه که له رێژیمی تازە دا به مافه نەتوانییه کانی خۆی بگا و له - گه ل هاو نیشتمانانی ئێرانی به خۆشی بژی . به لام رێژیمی کۆتە پەستی ناخوندی نه خشی به لامار دانی کوردستانی کێشا و به هۆی چه مرانی دەم په ره وه دی شیمیربالیزم شه ری پاوه ی ساز کردو راست له رۆژی ۲۸ ی که لاویزا ، واته له رۆژی سەرکۆتنی کۆدیقای شیمیربالیزم دا دزی خەلکی کورد خومەینی فتوا ی خه زرای داو شه رکی له شکری مەئول و شا عه باسی له کوردستان به جی گه یاند . بیکومان هه ره که کۆدیقای ۲۸ ی که لاویزی ۱۹۵۲ نهتوانی خەباتی که لانی ئێران بۆ شه مد سەرکۆت بکا فتوا ی خومەینی و چیمایه تی پاسدار- نیش نهتوانیوه و ناتوانی ئێراده ی گه لگی کورد تێگ بشکێنێ . خەمانسی زرگاریخوازی کورد بۆ ئازادی ورزگاری له زۆر دهستی له هه موو شکل و شیوه - به کدا درێژه ی دەبی .

ji rûpel 1

TUNDBÛNA SERÎ Û BOMBÊKIRINA...

ye radeyekê, ku heya ew kesên ji salên 27 ta 43 yan ji di xizmeta eskeriyê da bûn wan jî dibin şerî. Li xwendîngeha dersa eskerî didin zarokan û wan hîfî çek dikin. Ew êrîş û keçên temenê wan jî çarde saliya pêtir, rê nadine seferê bikin bo dervey welatî. Şandîna şagirt, karmend, karker, cutkar û jin û mêran bo şerî bûye beşeka siyaseta çepel a rejîma Îranê û ev kirina hêcet ji bo serbirîna neyar û kesên dijî wan li hundirî welatî û bedengkirina her dengekê dijî şerî û aza diya bîr û bawer, axaftin û nivîstin û belavkirinê, di encam de ev giş metode tîbî karînin ji bo parastina desthelatiya diktatorî û paşverûtiya rijîma axondan.

Serê Îran û Îraqê, ku li navbera du rijimên diktator û şovenîst de pêhatî û ev şeş sale domdike, Kurdistan kirine qada cengê û lêkdan û bombekirinê. Roj nîne bajar û gundên her du aliyên sinurên-bi nexseyê kolonyalîstan hatine çêkirin -ne kevin ber hêrişên balafir û top

û leşkerên dijminan û xelkekê pir ê bê çek û tawan neyên kuştin û derbider nebin. Li gor nûçeyên hundurî welatî di meha borî de bajarên Sine, Pawe, Silêmanî, Hewlêr û pir ciyên din ên Kurdistanê ketine ber hêrişên balafir û bomban û bi sedan xelk hatine kuştin û birîndar bûn e û bi dehan mal wêran bûne.

Çardewrgirtina (hesar) bajar û gundên Kurdistanê, cûlkirina gundên li ser sinûrî bi darê zorê û veguhastina xelkê zehmetkêş ji gund û axa wan bo ciyên din, mil bimi digel girtin û îdamkirina tekoserên kurd bûye beşek ji siyaseta dijî gel ya her du rijimên diktatorên Îraq û Îranê.

Her ji niha bi hezaran malbatên derbiderên Kurdistanê li Ordugahên Remadî, Semawa û li sehra germa bêava başûrê Îraqê dijîn. Piraniya wan jî bêxwedî bi nexweşiyê curbecur ketine û mîna pelên daran diwerin. Ew kurdên ji ber girtin û kuştin û îdamê jî ji Îraqê revyane

Îranê, rewşa wan ne baştîre ji yê li bajûrê Îraqê dijîn. Ew jî li ordugahên rijîma Îranê bi hezar derdeserî dijîn. Di encama vî şerî de Kurdistan bûye qada şerî û welatêkê bi eskerî dagirkirî. Hukumetên dijî gel yê Îran û Îraqê beşa herî mezin ji hêzên xwe anîne Kurdistanê û kuştin û wêrankirin û şerê tevgera rizgarîxwaza gelê me amanc a wan e.

Em dawa dikin ji hemû komele û rêxistinên kurd û ronakbîrên kurd li dervey welatî ku bi her awayî be dengê pirotêsto û bêzariya xwe bilind bikin dijî şerî û wêrankirina Kurdistanê û bi kuştindana hezaran kesên bêtawan. Bi nînsîn û sazkarîna kombûn û meşa li welatên Ewropayî siyaseta şerxwaza her du rijimên cînyetkar mehkum bikin û deng û hawara gelê kurd bigêhinin xelkê cîhanê. ●

Nav û nîşana me ewye
Serdma nû Box 7066
163 07 Spanga 7
Swden

MEHKUMKIRINA EMRÎKA JI ALIYE**DADGEHA NAVNETEWÛYÎ LAHAY**

Pistî ku dewleta Nîkaragwa doza xwe dijî Emrîka bakûr bîriye dadgeha navneteweyî ya Lahay li sala 1984-an, vê dadgehê li 27-ê tîrmehê jî bo mehkumkirina Emrîka dengê xê bilind kir. Hakîmên diwana dadgeha Lahay derbarey doza dewleta Nîkaragwa li Emrîka kiri, Nîkaragwa bi heq zanî û piraniya wan dengê xwe dijî Emrîka bilind kir. Dadgeh di hukmê xwe de dibêje: "dewleta hev-girtiya Emrîka bakûr, rewîst û bir-

yarên navneteweyî dixê bin lingên xwe, bi çekkirin û alîkarîkirina xelkê dijî Sandînîsta ser dikin. Hukmê dadgehê bi taybetî hêrişên sala 1983, 1984-an girti bû. Ew hêrişên li ser ax û ava Nîkaragwa hatine kirin.

Her weha dadgehê Emrîka bi tawana sikandina xal û bendên paymana dîyatîyê û bazîrganîyê û deryayî digel Nîkaragwa li sala 1985-an, mehkum kir. Derbarey vêya jî ebloqeda

na bazîrganî mîna belge anî.

Dadgehê, Emrîka mehkum kiriye ku divê temami zerer û ziyana dewleta Nîkaragwa bide. Ziyana çende? û çewan dê bê wergirtin, dadgeh paşî dê diyar kit.

Danyêl Ortêga, serokê dewleta Nîkaragwa ragehand: bi biryara dadgehê Emrîka Emrîka têt hesabkirin, weke dewleteka dijî qanûna navneteweyî û heya xwe li gor naveroka hukmê dadgehê dirûst neke, dê her wilo bimîne. ●

ji rûpel 2

MAFE DIYARKIRINA ÇARENÛS

Ji ber vê yekê, ji kurdan re dibêjin, kurd dixwazin "cuda" bibin, bi mebesta me hevbigrin. Ev daxwaza mafê gelê kurd e û ew bi xwe biryar dide. Çima dê li dij vî sekinin, helwêstê demokrat û pêşverû ewe ku piştgiriya vî maffi bike, hîngê milletê kurd azad e ka dixwaze her wê lo perçekirî digel neteweyên cîran bimîne yan jî dixwaze hevbigre û dewleta xwe ya serbixwe saz bike û bi biratî digel van neteweyan bijt. Mafê diyarkirina çarenûsê, mafê rewayê gelê kurd e û ciyê behs û lêgerinê nî e. Biryara vê jî di destê xelkê zehmetkêşê kurd e û pêwîste li gor qezanc û berjewendiya xwe biryar dide. Carra tê behskirin: ji ber ku Împeryalîzm maye û di van welatan de soresa sosyalîst pêknehatiye yan serê xwe hilnedaye behskirina mafê diyarkirina çarenûsê. Bo gelê kurd tekoşinê lawaz (zeif) dike...

Ev dîtin e digel dîtinên marksîst derbarey mafê diyarkirina çarenûsa gelan hev nagire. Lenîn dibêje: "azadiya neteweyên bindest ni bi peyv û axaftinên şêliye, ne jî bi beyanên bê naveroke dema dibêjin, em vê meselê ragirin ta ku sosyalîzm pêktê. Ev mesele pêwîste di programê siyasî de baş bête eşkerakirin û bi taybetî tirsinokiya sosyalîstên neteweyên bindest li ber çavan bigrin. Ji ber ku çawa mirovayet bi tenê dikare li qunaxa veguhastina diktatoriya çîna karker bigehe nemana çînan, her bi wî awayî jî mirovayeti bi tenê di qunaxa azadiya neteweyên bindest anko azadiya cudabûnê dikare bigehe têkelbûna gelan". (Eserên giştî, cildê 27, rû252-266, rosl). Rêgirîna azadî û serxwebûna neteweyên bindest van bi kêmanî behs nekirin

û eşkeranekirina vê meselê bi hêcetên curbecur tişteke rast nîne. Ewên bi dîtineka teng li yekitiya gelan û yekitiya temami axa welatan mîze dikin, pêwîste ew qas jî bo mafê cudabûnê û azadiya neteweyên bindest jî tekoşinê bikin û ew qas dilsoziya (ixlas) xwe nîşanî neteweyên bindest bidin ta ku ew bi xwe hawar bikin ku ew na xwazin ji van hirayên xwe yên "dilsoz cuda bibin. "Mafê neteweyan di diyarkirina çarenûsê de, yekser mana serxwebûnê dide bi dîtina siyasî û mafê cudabûna siyasî azad dide neteweyên bindest. Bi awayekê eşkeratir ev daxwaza demokrasiya siyasî mana azadiya temami ajfasyonê ye, bi qazanca cudabûnê û çareserkirina mesela cudabûnê bi riya pîrskirinê jî wê neteweyê ya ku cuda dibe. Ev hêvî û daxwaza hîc wextê digel cudaxwaziye û perçekirina axa welatêkî û pêkanîna dewletên biçûk yek nîne. Ev daxwaza bi tenê rengdana tekoşinê ye dijî sitema neteweyî". (Lenîn, jêdera jorî) Bi vî rengî, eger welatparêzekê kurd û pêşverû behsa diyarkirina mafê çarenûsê kir, nabe wî bi kafir û separatîst û sovenîst bizanin. Ev daxwaze, daxwazeke rewayê û mafê rewayê neteweya jêrdest e. Ca eger sertên vî maffi pêknehatîbîn û di berjewendiyê de ne be, eve meseleyeka din e. Lê ya pêwîst eve ku vê mesele li ber çav bigrin û tekoşinê ji bo bikin û gelê me pê pê perwerdekin. Nabê bi hêcetên merc û sertên pêknehatî ev meselê kurd bê hînkirin ku behsa mafê diyarkirina çarenûsê neke û pêkanîna dewleta serbixwe bi "xewn û xeyal" bizane.

Bi cîanîna vî karê pîroz rêya rast tê nîşandan ji bo armancên gelê

kurd û ev kare berî her kesî dike ve ser milên partiyên siyasîyên, Kurdistanê. Pêwîst e birûraya giştîya cîhanî û kor û komelên pêşverû li ser rewşa Kurdistanê û tekoşina rewaya gelê kurd bê agahdarkirin û di qada siyasîya cîhanê de dost û hogirên tekoşina neteweya kurd bîn naskirin û ev dost ne li ser mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd bîn agahdarkirin. Partiyên komonîstên van welatan, li gor erkê entirnasjonalîst û sebareti tekoşina dijî împeryalîzmê û paswerûtiyê, pêwîste bi hemû hêza xwe piştgiriya tevgera rizgarîxwaza gelê kurd bikin û bala xelkê Kurdistanê bi aliyê vê siyaseta rast û dîrist bikêşin û bi vî karî bîngê yekîti, hevkarî û biratiya navbera Kurd û gelên van welatan bi hêz bikin. Gelê kurd li benda partiyên komonîstên van dewletan e ku derbarey mesela netewî li ser vê rêbazê biçin ya ku Lenîn dibêje: perwerdekirina zehmetkêşên welatên zordar, divê pêtir li ser wê xalê be ya ku mafê welatan stembar diparêze û piştgiriî lê dike. Ve daxwazê ev alî û ew alî têde nî e, heta eger pêkanîna vê cudabûnê berî sosyalîzmê ji hezar haleta îmkana yek haletî jî hebe."

Rûpelên "SERDEMA NÛ" ji bo her pîr û rayekê li ser vê meselê vekirîne.

Navnîsaneme eve :
SERDEMA NÛ Box . 7066
Spanga 7 , 16307 Sweden
Postgiro : 420 4506 - 2

MAFE DIYARKIRINA CARENÛS

ji rûpel 1

Her wesa Partiya Komonîsta Îraqê di konfiransê xwe yê duwem de li sala 1956-an bi eskerayî behsa gelê kurd dike û dibêje: "gelê kurd li Îraqê perçeyêke nayê cudakirin ji neteweya kurd li hemû Kurdistanêya ku li navbera Tirkîyê, Îranê û Îraqê hatiye beşkirin. Otonomî li ser bingehê hevgirtina dilxwaz û birayane di tekoşnê de, çareserkerînekê serweste û li gor şertên îroyîn yê her du neteweya ne, û qazanca her du neteweyan têde ye. Lê ev çareserkerînekê her eve ku dibe hoyekê giring ji bo rizgarbûna neteweya kurd û hevgirtina neteweyî her wesa amadekirina şertên bideste ji bo ku gelê kurd bikare mafê diyarkirina çarenûsa xwe bikar bîne ku ew jî dewleteka serbixwe ye bo hemû Kurdistanê".

Partiya Komonîsta Îraqê di programê xwe yê sala 1985-an de yê ku hatiye qebûl kirin ji aliyê kongreyê çarem, bi eskerayî piştgiriya neteweya kurd li hemû beşên Kurdistanê dijî sîtema neteweyî dike, ji bo bi destxistina mafê diyarkirina çarenûsa wê bi destê wê û hevgirtina neteweyî.

Partiya Tode ya Îranê jî di programê xwe de "di çarçûva yekîtiya nîstîmanî û parastina temami axa welatê Îranê" mafê hemû gelên li Îranê cîwarbûnê ji bo diyarkirina çarenûsê bi resmî qebûl dike.

Rêxistina Fedaiyên Xelkê Îranê "her du bask" mafê diyarkirina çarenûsa neteweyên Îranî ta radeya cudabûna û sazkirina dewleta serbixwe bi resmî piştgiri dike.

Bi vî awayî partiyên komonîstêyan welatan di programên xwe de mafê diyarkirina çarenûsa neteweya kurd ta radeya cudabûnê û pêkanîna dewleta serbixwe piştgiri dikin. Lê ev

mayê wê manayê ku di siyaseta rojane ya van partiyên de hîç cewtî û kêmkî û kasî ne bûne beramber doza kurd û hertim siyaseta wan li gor programê wan bûye derbarey mesela kurd. "Partî li gor silogan û idîa û programan nayên naskirin, divê bi kar bînin naskirin". Hebûna mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd bi destê xwe di programê van partiyên de, gaveke pîroz û marksîste. Lê pir caran ev dirûsmê (şî'ar) ji aliyê hin ji van partiyên li ser kaxezê maye û kar ji bo ne hatiye kirin. Endamên xwe bi vî tîstî perwerde ne kirine û di edebiyat û nivîsarên xwe de teksîrî kirine beramber mesela neteweyî ya kurd û ev meseleye eskera ne bû ye dimejûyê endamên wan de ta ku xelk vî mafê bi mafekê rewşa bizanin. Lenin dibêje: "sosyal demokratên Ros di temami propagandeyê xwe de pêwîstê li ser wê rê biçin ya ku mafê diyarkirina çarenûsa her neteweyekî piştgiri dike ji bo pêkanîna dewleta serbixwe yan bi azadî wê dewletê helbijêr ya ku dixwaze digel be". (Lenin-cildê 19-an, rû 425-427 çîkî). Helbet mebest ew nîne ku partiyên komonîst yan partiyên Kurdistanê bê ku şertên herêmî û navnetewî li ber cavan bigrin, dirûsmê pêkanîna Kurdistanê serbixwe bikin dirûsmê xwe yê rojê û bidin rê. Lê belê mebest eve ku pêwîstê endamên xwe bi bîr û baweriyên marksîst perwerde bikin û tê bigêhînin ku kurd jî weke her neteweyekê vî cihanê mafê wî heye çarenûsa wê bi destê xwe diyar bike û eger bixwaze û bi qazanca xwe bizane dewletek serbixwe pêk bîne, û "wê dewletê helbijêrê ya ku dixwaze têda bigrin". Mixabin di vî alî de kêmkî xemî hatiye kirin, lewra carna mi-

rov rastî hin kesên dibe ku xwe bi endamê partiyek komonîst dide nasî kirin, lê ku behsa dewleta kurd hat kirin wesa xwe dihavê tu dibêjî qaymarî pêveda. Lê eger behsa serxwebûna Namîbya û Polîsaryo yan welatekê Êmrika latîn hat kirin dengê wê tûnd û bilind dike û piştgiri dike. Helbet ev ne tîstekî xirabe, piştgiriya tekoşîna gelan ji bo azadî, demokrasî û serxwebûnê karekî entîrnasyonalîst e û gaveke pêşverû ye. Lê piştgiriya tekoşîna rizgarî xwaza neteweya kurd jî ji bo mafê çarenûsa karekî nîstîmanperwer û însaniye. Ji ber ku li cîhan îro neteweyek nîne wek gelê bîst mîlyonê kurd hatibe perçekirin û ji mafên xwe yê neteweyî hatibe bê beşkirin û kes dengê xwe ji bo neke. Ev biraye ji ber ku baş mesela neteweyî û mafê diyarkirina çarenûsê fêhm ne kirine di behs û axaftî nê xwe de bîrûrayên weha dibêjin ku digel hîç teyori û dîtinên marksîst rêknekevin.

Carna, dema behsa mesela kurd û serxwebûna Kurdistanê tê kirin, helwête wan temami digel helwêstê borciwazî û paşverûyan rêkdikeve û tevgera rizgarîxwaza kurd bi se paratîst û cudaxwazî dîzanin.

Êdî hizra xwe nakin ku ev serê hinde salana kurd jî hev hatine cudakirin û welatê wan bi nexse û pîlanên kolonyalîzmê bi ser çar welatan de hatiye beşkirin. Kurd na xwazin jî hev cud bibin, vî cudabûn û beşkirinê bi xedr û zolm û siyaseta kolonyalîzm û dagîrkeran nas dike. Kurd dixwazin li ser bingehê demokratî û pêşverû xwedî mafê çarenûsa xwe bin. Kurd dixwazin hev bigrin, wek hemû gel û neteweyên cihanê bi serbestî û azadî bigrin.

Serdema Nû

JI ALÎ DESTEYA NIVÎSKARAN VE TÊT BELAVKIRIN

Sal 1

Hejmar 8

Ilon

1986

Biha :6 Kronê Swêdî

Xwedî :

Cemîd Heyderî

Berpirsyar & Redaktor:

Kerîmî Hussamî

MAFE DIYARKIRINACARENÛS

Di hejmara çûyî ya vê rojnamê de me bi kurtî behsa rewşa Kurdîstanê û têkoşîna neteweya kurd kir û ta radeyekê helwêstê partiyên Kurdistanê derbarey mafê diyarkirina çarenûsê û otonomî eşkera kir. Em di vê beşa nivîsara xwe de dixwazin , bi kurtî behsa helwêstê partiyên , siyasî yên ne kurd di wan welatan de yên Kurdistan di nav de hatiye parvekirin, bikin. Helwêstê partiyên borciwazî û siyaseta wan li Tirkîyê, Îranê, Îraqê û Suryayê her tim , dijî mafê rewayê neteweya kurd bû ye û siyaseteke sovênist girtiye ber xwe, di ser hindê re ku hin fêr û cudayî di dîtinên wan de heye li gor merc û şertên ku têda derbas dibin.

Li Tirkîyê bi awayekê giştî hasatî li hebûna gelê kurd tê kirin û navê "tirqên çiya" lê kirine.

Li Suryayê kurd bi "ecnebî" anko biyanî tên naskirin û ne tenê ji mafên neteweyî bê besin, lê belê ji cînsiya "wetendaşî" suryayê jî bê besin.

Li Îranê û Îraqê partiyên borciwazî her çend bawerî bi mafê diyarkirina çarenûsa neteweya kurd nîne, lê digel bihêzbûna tevgera rizgarîxwaza kurd hin ji wan partiyaya mafên kulturî û carna jî otonomîyeka bê ser û ber li ber çavan girtine. Lê jî ber ku ev dîtin ne ji bîr û bawerîya wan hatiye her tim siyaseta wan digel pêşveçûn û bihêzbûn yan lawazbûn (zeif) û şikeş-

tina tevgera rizgarîxwaza kurd bilind û nizim bû ye û qet li cîyekê berbiçav ne rawestaye.

Jibîlî partiyên borciwazî li van welatan, partiyên komonîst jî here, ku xwedî rêbaz û program û dîrokeka dîrêj a tekoşîne ne, û temenê wan jî yê partiyên Kurdistanê dirêjtir e û ev partiyên komonîst li Kurdistanê û li nav xelkê kurd endam û dost û rêxistinên xwe henin û weke partiyên seranserî va welatan tekoşîne dikin. Ger em li programên partiyên komonîst yên Tirkîyê, Îranê û Îraqê mêze bikin, dê bibînin ku programê gîsan de mafê diyarkirina çarenûsa gelên li welatên wan dijî heye û bi resmî di belgê û dokumen tînan wan de hatiye tomarkirin.

Partiya Komonîsta Tirkîyê li sala 1930-an dibêje: hukumeta karker û cotkaran mafê diyarkirina çarenûsê ta radeya cudabûna ji dewletê dide kêmatiyên neteweyî yên li Tirkîyê cîwarin (anko kurd û lazî). Jibîlî vê Partiya Komonîsta Tirkîyê di kongreyê xwe yê pêncem de li sala 1983-an mafê diyarkirina çarenûsa gelê kurd ta radeya cudabûnê û saz kirina dewletê serbixwe bi resmî behs kiriye û di programê xwe yê nû de tomar kiriye. Partiya Komonîsta Îraqê her ji destpêka damezrandina xwe, siyaseteke marksîst derbarey mesela kurd girtiye pêş xwe û di beyan, konfirans, kongre û programê xwe de behs kiriye.

Partiya Komonîsta Îraqê di beyan-

eka xwe de bi helkeftina (munasebet) serkeftina li ser faşîzma Hîtlerî li sala 1945-an nivîsiye: "gelê kurd li gor pîlanên kolonyalîzmê hatiye perçekirin. Pêwîste jî bo mafê diyarkirina çarenûsê û azadiya Kurdistanê mezin tekoşîne bike".

r. 2

TUNDBÛNA SERÎ Û BOMBÊKIRINA

KURDISTAÊ

Serê sessalê Îraqê û Îranê yê ku bûye hoye bi kuştindana bi sedan , law, jin, mêr û zarokan, li gor propaganda rijîma Îslamiya Îranê tund û dirêj dibe.

Li gor statîkên curbecur hatine belav kirin, hejmara kuştîya li Îranê bi tenê ji 400 hezar kesan derbas bûye. Bi sedan hezar kes jî birîndar, seqet û dîl bûne. Zerer û ziyana aborî ya vî serî digel xercê serî û çekî gihaye 500 milyar dolaran. Ziyane rih û male xelkê me jî roj bi rojê zêde dibe û dibe qurbana siyaseta sovenîsta hukmeta Îraqê û Îranê.

Di van çend mehên borî de, karbidestên rijîma Îslamiya Îranê, ji bo pirkirina cîyê kuştîyan û bi kuştindana xelkê bêtawan, bi navê "rêvingên rîya Kerbela", roj nîne li seranserî welatî li cadan, li sîne ma û cayxanan, li gund û bajaran, lawên ciwan nêçîr nekî û nebîn serî. Siyaseta reşbigra rijîma giha-

r. 4